

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0114

Jednání Petičního výboru v roce 2023

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. května 2025 o výsledcích jednání Petičního výboru v průběhu roku 2023 (2025/2027(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o výsledcích jednání Petičního výboru,
  - s ohledem na články 10 a 11 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
  - s ohledem na články 20, 24 a 227 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) o právu občanů a rezidentů EU obracet se na Parlament se svými obavami,
  - s ohledem na článek 228 SFEU o úloze a funkcích evropského veřejného ochránce práv,
  - s ohledem na článek 44 Listiny základních práv Evropské unie o petičním právu k Evropskému parlamentu,
  - s ohledem na ustanovení SFEU týkající se řízení o nesplnění povinnosti, zejména na články 258 a 260 této smlouvy,
  - s ohledem na závěrečné připomínky Výboru OSN pro práva osob se zdravotním postižením ze dne 21. března 2025 ke kombinované druhé a třetí pravidelné zprávě Evropské unie,
  - s ohledem na článek 55 a čl. 233 odst. 7 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Petičního výboru (A10-0063/2025),
- A. vzhledem k tomu, že účelem výroční zprávy o výsledcích jednání Petičního výboru je předložit analýzu petic obdržných v roce 2023 a vztahů s ostatními orgány a také podat věrný obraz cílů dosažených v roce 2023;
- B. vzhledem k tomu, že Parlament obdržel v roce 2023 celkem 1 452

petic, což představuje nárůst o 16,2 % oproti 1 217 peticím předloženým v roce 2022 a o 4,0 % oproti 1 392 peticím registrovaným v roce 2021; vzhledem k tomu, že celkový počet obdržených petic je i nadále výrazně nižší než v roce 2013, kdy Parlament obdržel 2891 petic, a v roce 2014, kdy Parlament obdržel 2715 petic;

- C. vzhledem k tomu, že v roce 2023 podpořilo jednu nebo více petic na internetovém portálu Parlamentu pro předkládání petic 26 331 uživatelů, což představuje výrazný nárůst oproti 22 441 uživatelům zaznamenaným v roce 2022 (přičemž oba tyto počty jsou výrazně nižší oproti 209 272 podporovatelům zaznamenaným v roce 2021); vzhledem k tomu, že počet kliknutí na podporu petic se v roce 2023 rovněž mírně zvýšil na celkových 29 287 kliknutí (ve srovnání s 27 927 v roce 2022 a 217 876 v roce 2021);
- D. vzhledem k tomu, že celkový počet petic však zůstává v poměru k celkovému počtu obyvatel EU nízký, což ukazuje, že je neustále třeba zvyšovat úsilí o rozšíření povědomí občanů o jejich petičním právu a o možné prospěšnosti petic coby způsobu, jak upozornit orgány a členské státy na záležitosti, které se občanů přímo týkají a které je znepokojují; vzhledem k tomu, že občané, kteří svého petičního práva využívají, očekávají od orgánů EU přidanou hodnotu v podobě nalezení řešení jejich problémů;
- E. vzhledem k tomu, že kritéria přípustnosti petic jsou stanovena v článku 227 SFEU a v čl. 232 odst. 1 jednacího řádu Parlamentu, v nichž se vyžaduje, aby petice předkládal občan EU nebo fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se statutárním sídlem v některém členském státě ve věcech, které se jich přímo dotýkají a které spadají do oblasti činnosti EU;
- F. vzhledem k tomu, že z 1 452 petic předložených v roce 2023 jich bylo 429 prohlášeno za nepřipustné a 13 jich bylo staženo; vzhledem k tomu, že vysoké procento (29,55 %) nepřipustných petic v roce 2023 potvrzuje, že rozsah oblastí odpovědnosti EU ještě není zcela jasný; vzhledem k tomu, že v zájmu snížení počtu nepřipustných petic je stále třeba vyvíjet úsilí k dalšímu objasnění oblastí působnosti EU;
- G. vzhledem k tomu, že Petiční výbor (PETI) se významně zasazoval v boji proti diskriminaci rumunských a bulharských občanů v době, kdy jejich země ještě nepřistoupily k schengenskému prostoru; vzhledem k tomu, že výbor PETI zásadním způsobem přispěl k prosazování rovného zacházení a řešení bezdůvodných překážek, kterým tito občané museli čelit; vzhledem k tomu, že na tento problém upozornila petice č. 0004/2023, kterou za sdružení „Asociația pentru Energie Curată și Combaterea Schimbărilor Climatice“ předložil Răzvan Eugen Nicolescu, a následné plenární usnesení o přistoupení do schengenského prostoru, které bylo přijato

podle čl. 227 odst. 2 jednacího řádu¹;

- H. vzhledem k tomu, že petiční právo je základním právem občanů EU a nabízí občanům i rezidentům otevřený, demokratický a transparentní mechanismus, jak se přímo obrátit na své volené zástupce; vzhledem k tomu, že tento základní nástroj umožňuje občanům podílet se aktivně a účinně na životě Unie; vzhledem k tomu, že prostřednictvím petic mohou občané EU upozorňovat na neprovádění právních předpisů EU a pomáhat odhalovat jejich porušování;
- I. vzhledem k tomu, že Evropský parlament je jediným orgánem EU přímo voleným jejími občany; vzhledem k tomu, že právo předložit petici Evropskému parlamentu je jedním ze základních práv občanů a rezidentů EU, které jim umožňuje obrátit se přímo na jejich volené zástupce; vzhledem k tomu, že mnoho osob se zdravotním postižením nemá rovný přístup k informacím a komunikaci kvůli omezené dostupnosti přístupných formátů a kvůli tomu, že národní znakové jazyky nejsou považovány za součást politiky mnohojazyčnosti EU; vzhledem k tomu, že Parlament je v mezinárodním měřítku již dlouho průkopníkem, pokud jde o rozvoj petičního postupu, a má nejotevřenější, nejdemokratičtější a nejtransparentnější petiční postup v Evropě, který umožňuje aktivní a efektivní zapojení předkladatelů petic do jeho činností; vzhledem k tomu, že při výkonu petičního práva občané očekávají, že orgány EU vytvoří přidanou hodnotu tím, že na řešení jejich problémů budou spolupracovat s Komisí a orgány členských států;
- J. vzhledem k tomu, že informace předložené předkladateli petic a na schůzích výborů spolu s posouzeními Komise a odpověďmi členských států a dalších subjektů jsou rovněž cenným podkladem pro práci ostatních parlamentních výborů, neboť přípustné petice jsou příslušnému výboru předávány k vyjádření nebo pro informaci; vzhledem k tomu, že petice mohou hrát roli i v legislativním procesu, neboť poskytují konkrétní zpětnou vazbu o dopadu politik EU a umožňují jejich přizpůsobení nově vznikajícím potřebám;
- K. vzhledem k tomu, že činnost Petičního výboru je založena na podnětech od předkladatelů petic, což Parlamentu umožňuje lépe reagovat na stížnosti a obavy týkající se dodržování základních práv EU a dodržování právních předpisů EU v členských státech; vzhledem k tomu, že petice jsou proto užitečným zdrojem informací o případech nesprávného uplatňování nebo porušování práva EU, což umožňuje posuzovat uplatňování práva EU a jeho dopad na práva občanů a rezidentů EU; vzhledem k tomu, že v roce 2023 byla základní práva jednou ze tří nejdůležitějších problematik, které se všichni předkladatelé petic věnovali; vzhledem k tomu, že v rámci

---

¹ Úř. věst. C, C/2024/3999, 17.7.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/3999/oj>.

strukturovaného dialogu s Komisí vyzval Petiční výbor Komisi, aby bojovala proti diskriminaci v Evropské unii prostřednictvím iniciativ, které by zaručily rovná práva a posílily opatření proti všem formám diskriminace, včetně diskriminace na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, zdravotního postižení, věku, náboženského vyznání, přesvědčení nebo sexuální orientace;

- L. vzhledem k tomu, že podle článku 17 SEU by Komise měla zajistit správné uplatňování Smluv a opatření přijatých na jejich základě; vzhledem k tomu, že strategický přístup Komise k řešení otázek vznesených v peticích musí být plně v souladu se Smlouvami, aby byla zajištěna co nejúčinnější opatření v návaznosti na petice, a byla tak zaručena plná a včasná ochrana práv občanů vyplývajících z práva EU;
- M. vzhledem k tomu, že každá petice musí být pečlivě, účinně, nestranně, spravedlivě a transparentně posuzována a zkoumána v souladu s normami stanovenými v článku 41 Listiny základních práv Evropské unie v souvislosti s právem na řádnou správu; vzhledem k tomu, že každý předkladatel má právo obdržet odpověď – ve svém jazyce nebo v jazyce, který byl použit v petici, – v níž je informován o rozhodnutí o přípustnosti a následných opatřeních, které výbor přijme v přiměřené lhůtě; vzhledem k tomu, že včasné a efektivní odpovědi Komise a členských států na záležitosti, které byly předmětem petic, spolu s případnými řešeními za účelem nápravy přispívají k posílení důvěry občanů v Unii a její politiky;
- N. vzhledem k tomu, že Petiční výbor přikládá posuzování petic a jejich veřejnému projednávání na svých schůzích nejvyšší význam; vzhledem k tomu, že předkladatelé petic mají právo své petice představit a v diskusích často sami vystupují, čímž aktivně přispívají k činnosti výboru; vzhledem k tomu, že v roce 2023 uspořádal Petiční výbor 10 schůzí, na nichž se projednalo 191 petic za přítomnosti 114 předkladatelů, kteří se aktivně zapojili a na schůzi vystoupili;
- O. vzhledem k tomu, že hlavní témata vznesená v peticích předložených v roce 2023 se týkala životního prostředí, základních práv, osobních záležitostí a spravedlnosti;
- P. vzhledem k tomu, že Petiční výbor při přijímání svého pořadu jednání věnuje pozornost peticím a tématům s velkým významem pro diskusi na úrovni EU a potřebě zachovat vyvážené zeměpisné pokrytí témat podle obdržených petic;
- Q. vzhledem k tomu, že 82,4 % petic obdržených v roce 2023 bylo předloženo prostřednictvím internetového portálu Parlamentu pro předkládání petic, což představuje mírný nárůst oproti roku 2022 (79,05 %) a znovu potvrzuje, že se jedná o zdaleka nejpoužívanější způsob, jak občané předkládají petice Parlamentu;
- R. vzhledem k tomu, že v únoru 2023 byl webový portál pro petice

- S. vzhledem k tomu, že v roce 2023 uskutečnil Petiční výbor (PETI) čtyři pracovní cesty ke zjištění potřebných údajů, během nichž poslanci navštívili Rumunsko, aby tam prozkoumali řízení a ochranu populace medvěda hnědého a nezákonnou těžbu dřeva, Donegal (Irsko) s cílem prošetřit používání vadných prvků ze slídy ve stavebnictví v Irsku a Katalánsko (Španělsko) s cílem posoudit na místě model jazykové imerze v Katalánsku; vzhledem k tomu, že členové výboru PETI byli rovněž součástí společné delegace Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a výboru PETI, kteří cestovali do New Yorku, aby se tam zúčastnili 16. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením (CRPD COSP);
- T. vzhledem k tomu, že podle jednacího řádu Parlamentu je Petiční výbor odpovědný také za vztahy s evropským veřejným ochráncem práv, který šetří stížnosti ohledně nesprávného úředního postupu v orgánech a institucích EU; vzhledem k tomu, že předchozí evropská veřejná ochránkyně práv Emily O'Reillyová předložila svou výroční zprávu za rok 2022 Petičnímu výboru na jeho schůzi konané dne 27. června 2023;
- U. vzhledem k tomu, že Petiční výbor je členem Evropské sítě veřejných ochránců práv, která zahrnuje rovněž evropského veřejného ochránce práv, veřejné ochránce práv na vnitrostátní a regionální úrovni a obdobné orgány v členských státech, kandidátských zemích a dalších zemích Evropského hospodářského prostoru a jejímž cílem je podporovat výměnu informací o právu a politikách EU a sdílet osvědčené postupy;
- 1. zdůrazňuje zásadní úlohu Petičního výboru při ochraně a prosazování práv občanů a rezidentů EU, kterou výbor plní tím, že zajišťuje včasné, účinné a náležité posouzení obav a stížností předkladatelů petic, a tím, že jsou předkladatelé včas informováni o přijatých

opatření a pokroku, jehož bylo v souvislosti s jejich peticemi dosaženo; připomíná, že všechny petice jsou zpracovávány v otevřeném, demokratickém a transparentním petičním procesu;

2. oceňuje zásadní práci Petičního výboru v souvislosti s peticemi týkajícími se poloostrova Akamas, biologicky nejrozmanitější oblasti na Kypru, která se po desetiletí opakovaně potýká se systémovým porušováním směrnice o stanovištích¹ a směrnice o ptácích², a to v celkovém kontextu nedostatku účinných a závazných opatření na ochranu této oblasti a s ohledem na nedávné plány předložené příslušnými kyperskými orgány, které mají ničivé dopady na velmi křehké přírodní ekosystémy této oblasti, což je v rozporu s právními předpisy EU v oblasti životního prostředí; zdůrazňuje, že v návaznosti na práci Petičního výboru v této věci se Komise dne 13. března 2024 rozhodla zažalovat Kypr u Soudního dvora Evropské unie (SDEU) kvůli nedodržování směrnice o stanovištích ze strany kyperských orgánů; vyjadřuje politování nad tím, že v době, která uplynula od tohoto rozhodnutí – více než jeden rok – Komise Soudnímu dvoru EU nepředložila spis, a oficiálně tedy nezahájila soudní řízení;
3. zdůrazňuje klíčovou práci Petičního výboru v oblasti ochrany práv pracovníků proti diskriminaci a zneužívání smluv na dobu určitou ve veřejném sektoru v Itálii; oceňuje, že Komise řádně zohlednila velmi spolehlivé právní dokumenty, které předkladatelé petic poskytli a které byly pečlivě posouzeny na různých schůzích Petičního výboru, když se rozhodla zažalovat Itálii u Soudního dvora EU kvůli tomu, že v rozporu se směrnicí Rady 1999/70/ES neukončila nekalé využívání smluv na dobu určitou a diskriminační pracovní podmínky;
4. s potěšením konstatuje, že výbor PETI projednal petici č. 1168/2023, kterou za sdružení „Společně k prosperitě“ předložil Mihai Igna a v níž signatáři žádají o restituci rumunského národního pokladu a historických archivů, které jsou v držení Ruska; zdůrazňuje, že diskuse o této otázce má hluboký historický význam pro všechny členské státy, které byly v minulosti vydrancovány Ruskem, zejména pak v kontextu pokračující války na Ukrajině, protože upozorňuje na obecnější problémy v souvislosti se zachováním kulturního dědictví a ochranou národního dědictví během geopolitických konfliktů; zdůrazňuje, že výbor PETI svou angažovaností v tomto problému prokázal, že je připraven hájit práva občanů a členských států EU a chránit historické dědictví Rumunska a podpořit jeho legitimní nároky, které vzneslo na mezinárodní scéně; připomíná následné plenární usnesení o vrácení rumunského národního pokladu, který si

---

¹ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

nelegálně přivlastnilo Rusko¹;

5. opětovně zdůrazňuje, že je důležité, aby neustále probíhala veřejná diskuse o oblastech činnosti EU s cílem zajistit, aby byli občané řádně informováni o rozsahu pravomocí Unie a o různých úrovních rozhodování; vyzývá k posílené strukturované informační a komunikační kampani na úrovni EU, která by měla být vedena bez dodatečných nákladů (mohly by být využity např. současné prostředky kontaktních kanceláří Evropského parlamentu) ve všech jejích úředních jazycích a ve spolupráci s národními a regionálními veřejnými ochránci práv, nevládními organizacemi a vzdělávacími zařízeními a jejíž cílem by bylo zvýšit povědomí občanů všech členských států o jejich petičním právu, přičemž by se zaměřila zejména na venkovské a znevýhodněné komunity a marginalizované skupiny a rovněž na odlehlé ostrovy a regiony; navrhuje posílit informační činnost prostřednictvím sociálních sítí a akcí místních komunit tak, aby to nevedlo k dodatečným nákladům, a zdůrazňuje, že jsou třeba rozsáhlejší **osvětové** kampaně pro veřejnost a informační kampaně s aktivním zapojením komunikačních služeb, které by pomohly zvýšit informovanost občanů o jejich petičním právu a o rozsahu působnosti EU a pravomocí a působnosti Petičního výboru s cílem snížit počet nepřijatelných petic a posílit angažovanost občanů v souvislosti s rozhodovacím procesem; doporučuje zlepšit digitální přístupnost portálu pro předkládání petic, včetně jeho přizpůsobení osobám se zdravotním postižením a kvalitnějších překladů do všech úředních jazyků EU; doporučuje prozkoumat možnosti existujících nástrojů IT s cílem zvýšit podporu, která je na portálu nabízena občanům, včetně možností přesměrování na odpovídající mechanismy pro podávání stížností;
6. připomíná evropský rozměr Petičního výboru, na který se mohou obracet občané ze všech 27 členských států v otázkách, které spadají do oblasti působnosti Smluv EU a práva EU; je přesvědčen, že výbor má zvláštní odpovědnost, aby tento evropský rozměr podporoval a ukázal občanům přidanou hodnotu evropské jednoty a integrace; zdůrazňuje, že evropský rozměr musí být založen na solidaritě, podpoře sociálních a hospodářských práv, ochraně menšinových jazyků a kultur a aktivním boji proti změně klimatu;
7. poukazuje na to, že petice představují pro Parlament a ostatní orgány EU jedinečnou možnost přímého spojení a pravidelného dialogu s občany EU, zejména v případech, kdy jsou postiženi nesprávným uplatňováním nebo porušováním právních předpisů EU; zdůrazňuje, že při šetřeních týkajících se provádění a dodržování právních předpisů EU je třeba posílit spolupráci mezi orgány EU a celostátními, regionálními a místními orgány; je přesvědčen, že tato spolupráce má zásadní význam pro projednávání a řešení obav občanů týkajících se uplatňování práva EU a přispívá k posílení

---

¹ Úř. věst. C, C/2024/6559, 12.11.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/6559/oj>.

demokratické legitimacy a odpovědnosti Unie; vyzývá proto k účasti zástupců členských států na schůzích výboru a ke včasným a podrobným odpovědím na žádosti o objasnění nebo o informace, které Petiční výbor zasílá vnitrostátním orgánům; bere na vědomí nárůst počtu petic obdržených v roce 2023, které se zabývají strukturálními rozdíly mezi skupinami obyvatelstva, včetně odměňování a důchodových příjmů; žádá, aby tyto obavy byly systematicky analyzovány a řešeny prostřednictvím koordinované činnosti s příslušnými výbory a Komisí; dále vyzývá k posílení ochrany a podpory osob vystavených zneužívání nebo vyloučení, které čelí překážkám v přístupu k vhodným podpůrným mechanismům a spravedlnosti;

8. připomíná, že petice významně přispívají k plnění úlohy Komise jakožto strážkyně Smluv, neboť poskytují občanům další nástroj, jak oznamovat údajná porušení práva EU; zdůrazňuje, že pro úspěšné vyřizování petic je naprosto nezbytná konstruktivní spolupráce mezi Petičním výborem a Komisí prostřednictvím včasných a podrobných odpovědí Komise, které vycházejí z důkladného prozkoumání otázek vznesených v peticích;
9. opakuje svou výzvu, aby Komise poskytovala Petičnímu výboru právní vyjasnění klíčových kritérií, o která se opírá její strategický přístup při prosazování práva EU, a pravidelné aktuální informace o průběhu řízení o nesplnění povinnosti a zaručila Petičnímu výboru přístup ke všem příslušným dokumentům týkajícím se postupu EU Pilot a řízení o nesplnění povinnosti a legislativních iniciativ, které byly zahájeny na základě obdržených petic; je toho názoru, že větší transparentnost a pravidelná zpětná vazba ohledně toho, jak Komise řeší probíhající řízení o nesplnění povinnosti, by byly prospěšné pro další kroky výboru ohledně otevřených petic; vítá nedávnou iniciativu Komise zařadit petice do vyhledávacího systému registru Komise obsahujícího případy nesplnění povinnosti; zdůrazňuje, že je důležité, aby Komise v případě petic prováděla včasná šetření, přičemž zdůrazňuje porušování práv, která se dotýkají velkého počtu občanů a rezidentů EU, a aby případně konzultovala s příslušným národním veřejným ochráncem práv; vyjadřuje znepokojení nad způsobem, jakým Komise vede některá řízení o nesplnění povinnosti zahájená proti členským státům, včetně těch, která se týkají záležitostí, které byly předmětem mnoha petic; vybízí Komisi, aby zavedla veškerá nezbytná opatření s cílem zlepšit transparentnost a efektivitu vedení řízení o nesplnění povinností, které se občanům může jevit jako netransparentní;
10. vyzývá Komisi, aby posoudila, zda vnitrostátní orgány přijímají potřebná opatření, aby reagovaly na obavy občanů, které vyjádřili ve svých peticích, v případech, kdy nebylo dodrženo právo EU, a aby v případě potřeby zahájila řízení o nesplnění povinnosti; je toho názoru, že včasné a proaktivní kroky Komise v případech porušování práva EU mají klíčový význam, má-li se zabránit tomu, aby se tato

porušení stala systémovými, neboť to by mohlo oslabit důvěru občanů v evropské orgány;

11. připomíná, že svoboda projevu je základním pilířem evropské demokracie; odsuzuje veškeré pokusy o cenzuru, přehlížení nebo zastrašování občanů a jejich zvolených zástupců kvůli jejich politickým názorům; dále zdůrazňuje, že respektování volebních výsledků na vnitrostátní i evropské úrovni má zásadní význam pro zachování důvěry občanů v demokratický proces;
12. zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby členské státy a Komise více a aktivněji spolupracovaly v otázce petic, a odblokovaly se tak petice, které si žádají rychlou odpověď a reakci vnitrostátních orgánů; připomíná, že zpožděné odpovědi členských států mohou mít dopad na včasné vyřešení záležitostí, na které občané upozorňují, a negativní důsledky pro řešení porušení právních předpisů Unie; konstatuje, že členské státy by měla zaručit, aby na petice bylo odpovídáno ve stanovené tříměsíční lhůtě; zdůrazňuje, že lepší koordinace a dialog by usnadnily účinnější řešení záležitostí, které občany znepokojují, umožnily by předcházet zbytečným prodlevám a posílily by efektivitu petičního procesu;
13. se znepokojením konstatuje, že příslušné vzdělávací orgány dosud plně neprovedly doporučení, která Petiční výbor vydal ve své zprávě ze dne 19. března 2024 v návaznosti na svou pracovní cestu do Katalánska, zejména doporučení týkající se ochrany jazykových práv všech studentů a jejich rodin; vyjadřuje hluboké politování nad napjatou situací, v níž se ocitli členové výboru při své návštěvě Barcelony ve dnech 18.–20. prosince 2023, a vyzývá k dialogu vedenému s respektem a ke spolupráci mezi všemi zúčastněnými stranami s cílem zajistit, aby demokratické instituce mohly vykonávat svůj mandát v atmosféře vzájemné úcty a porozumění;
14. důrazně odsuzuje obtěžování a zastrašování, kterému byli oficiální členové delegace Petičního výboru vystaveni během své zjišťovací návštěvy v Barceloně ve dnech 18.–20. prosince 2023, jejímž cílem bylo posoudit na místě model jazykové imerze v Katalánsku, jeho dopady na rodiny, které se stěhují do autonomní oblasti a bydlí v ní, jakož i na mnohojazyčnost a nediskriminaci a zásadu právního státu;
15. vyjadřuje politování nad tím, že příslušné vzdělávací orgány v tomto regionu neprovedly doporučení, která Petiční výbor vydal ve své zprávě ze dne 19. března 2024 v návaznosti na tuto pracovní cestu a jejichž cílem je chránit jazyková práva studentů a jejich rodin;
16. připomíná, že databáze elektronických petic je klíčovým interním nástrojem, který členům Petičního výboru umožňuje přístup ke všem nezbytným informacím, aby mohli sledovat aktuální stav každé petice a přijímat informovaná rozhodnutí ohledně vyřizování petic; poznamenává, že databáze elektronických petic (e-petice) hraje

důležitou roli také při komunikaci s předkladateli petic;

17. připomíná závazek Komise, že společně s Parlamentem vytvoří interinstitucionální nástroj IT jako prostředek pro sdílení informací a dokumentů o všech následných opatřeních přijatých v souvislosti s peticemi, jako jsou řízení o nesplnění povinnosti, legislativní návrhy nebo odpovědi vnitrostátních orgánů, neboť se tak zvýší transparentnost a efektivita vyřizování petic, což by v širším kontextu přispělo ke zvýšení důvěry občanů v orgány EU a v evropský projekt;
18. připomíná, že pro komplexní zpracování petic je nezbytná spolupráce s ostatními parlamentními výbory; přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat peticím týkajícím se genderové rovnosti, rozmanitosti rodin, environmentální spravedlnosti a jazykových práv menšin; konstatuje, že v roce 2023 bylo ostatním výborům zasláno 34 žádostí o stanovisko (což odpovídalo 31 peticím) a 223 žádostí o informace; konstatuje, že z 34 vyžádaných stanovisek bylo do konce roku 2023 obdrženo pouze 25 odpovědí (ve 14 případech bylo stanovisko poskytnuto, zatímco v 10 případech se výbor rozhodl stanovisko nevypracovat a ve čtyřech případech nebylo sděleno žádné oficiální rozhodnutí); připomíná, že předkladatelé petic jsou informováni o rozhodnutích, kdy je při vyřizování jejich petic požádáno o stanoviska jiných výborů; zdůrazňuje, že parlamentní výbory by měly zintenzivnit své úsilí a aktivně přispívat k posuzování petic poskytováním svých odborných znalostí, čímž Parlamentu umožní rychleji a uceleněji reagovat na obavy občanů;
19. je přesvědčen o tom, že petiční síť je užitečným nástrojem pro usnadnění opatření navazujících na petice v rámci parlamentní a legislativní činnosti; domnívá se, že pravidelné schůze petiční sítě jsou zásadní pro zajištění větší viditelnosti činnosti Petičního výboru a lepšího porozumění jeho práci a poslání, jakož i pro posílení spolupráce s ostatními parlamentními výbory;
20. zdůrazňuje, že Petiční výbor vyjádřil svůj postoj k důležitým otázkám vzneseným v peticích přijetím zprávy o výsledcích jednání Petičního výboru v průběhu roku 2022¹;
21. zdůrazňuje, že oproti roku 2022 došlo k mírnému poklesu v počtu předložených petic, které se týkají otázek vnějších vztahů; konstatuje, že to lze vysvětlit novým geopolitickým kontextem v roce 2023, zejména poklesem počtu petic týkajících se války na Ukrajině a výrazným nárůstem petic týkajících se nových konfliktů na Blízkém východě; konstatuje, že Petiční výbor vzal v úvahu obavy občanů týkající se mimo jiné sankcí, bezpečnosti, řešení konfliktů, vízové politiky, pokroku kandidátských zemí EU a že na pořad jednání

---

¹ Přijato Parlamentem jako usnesení ze dne 23. listopadu 2023 o výsledcích jednání Petičního výboru v průběhu roku 2022 (Úř. věst. C, C/2024/4220, 24.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4220/oj>).

zařadil řadu petic, které se zabývají zejména otázkami souvisejícími se situací uprchlíků, především dětí, a situací venezuelských uprchlíků v EU; uznává úsilí výborů, které se těmito otázkami již aktivně zabývají, a zdůrazňuje, že Výbor pro zahraniční věci a Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci by měly tyto petice zohlednit při svých jednáních;

22. bere na vědomí, že zdraví, které bylo jednou z hlavních oblastí zájmu předkladatelů petic v roce 2022, zjevně hrálo důležitou roli i v roce 2023; bere na vědomí zejména to, že Petiční výbor posoudil a projednal petice týkající se zákazu chemických látek a těžkých kovů v dětských hračkách, podpory zdravých a ekologických potravinových systémů a životního stylu a provádění nařízení EU o přidaných cukrech v potravinách určených pro kojence a malé děti;
23. upozorňuje na značný počet petic předložených a projednávaných v souvislosti s obavami občanů ohledně znovuzavedení hraničních kontrol mezi některými členskými státy, které upozorňují na problematický aspekt omezení volného pohybu osob v rámci EU a na další aspekty, jako jsou silné a slabé stránky rozšíření schengenského prostoru; připomíná, že členské státy mohou znovu zavést hraniční kontroly¹ v případě vážného ohrožení veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti nebo za mimořádných okolností, kdy je ohroženo celkové fungování schengenského prostoru; oceňuje významnou úlohu Petičního výboru, zejména řadu prováděných činností, přijetí stručného návrhu usnesení o přistoupení k schengenskému prostoru dne 27. června 2023 a souvisejícího usnesení Parlamentu výborem, silnou podporu rozšíření schengenského prostoru s cílem zahrnout Rumunsko a Bulharsko, uspořádání veřejného slyšení o schengenských hranicích dne 18. července 2023 společně s Výborem pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci; vítá jednomyslné rozhodnutí Rady o plném přistoupení obou zemí k schengenskému prostoru s platností od 1. ledna 2025, což umožňuje plně vykonávat základní svobody jednotného trhu EU; zdůrazňuje, že bránění členskými státy v přistoupení k schengenskému prostoru navzdory splnění všech nezbytných požadavků bylo diskriminačním rozhodnutím, které postrádalo právní odůvodnění a vážně zasáhlo mnoho občanů EU;
24. všímá si náhlého nárůstu petic španělského původu ve druhé polovině roku 2023, jež se týkaly rizik pro právní stát ve Španělsku v důsledku záměru španělské vlády přijmout zákon o amnestii, který je v rozporu s ústavním a evropským právem; vyjadřuje politování nad útoky na právní stát a na dělbu moci ze strany španělské vlády;

---

¹ Články 25 až 30 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (Úř. věst. L 77, 23.3.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

25. poukazuje na práci Petičního výboru v souvislosti s peticemi týkajícími se společných pravidel pro jednotnou normu pro rozměry příručních zavazadel a podtrhuje obavy občanů z nepříjemností a nepohodlí způsobených nejednotnými pravidly pro příruční zavazadla leteckých společností a z toho plynoucích skrytých nákladů; zdůrazňuje svou výzvu k dodržování příslušného rozhodnutí Evropského soudního dvora v souvislosti s revizí právních předpisů EU o leteckých službách; v této souvislosti poukazuje na stručný návrh usnesení o standardizovaných rozměrech příručních zavazadel přijatý Petičním výborem dne 20. září 2023, po němž následovalo přijetí usnesení jediným hlasováním Evropského parlamentu dne 4. října 2023; vítá skutečnost, že Komise v listopadu 2023 předložila revizi rámce práv cestujících a řadu návrhů, které mají zlepšit zkušenosti cestujících, včetně požadavku na omezený počet jednotných velikostí a hmotností, aby se snížily nejasnosti; s politováním konstatuje, že cestující se zdravotním postižením při cestování stále čelí příliš mnoha překážkám, zejména v případě multimodálních cest; vyjadřuje politování nad tím, že systémy veřejné dopravy mnoha členských států nesplňují požadavky Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením;
26. konstatuje, že i v roce 2023 byly zdrojem vážných obav předkladatelů petic otázky životního prostředí, když se environmentálních záležitostí týkalo více než 21 % petic; vyjadřuje politování nad tím, že některé z těchto petic poukazovaly na nesprávné provádění právních předpisů EU členskými státy s tím, že některé členské státy již z důvodu porušení právních předpisů EU v oblasti životního prostředí čelí řízení o nesplnění povinnosti; konstatuje, že četné petice popisují stížnosti na kvalitu ovzduší, hlukové znečištění, nakládání s odpady, zhoršování stavu přírodních ekosystémů a porušování směrnice o přírodních stanovištích v různých členských státech; upozorňuje na veřejné slyšení o stavu provádění směrnice o přírodních stanovištích, které se konalo 24. května 2023; bere na vědomí, že Petiční výbor pokračoval v roce 2023 v práci týkající se dopadů změny klimatu v různých oblastech, a to nejen v oblasti životního prostředí, ale také v oblasti využívání půdy, a zařadil na pořad jednání řadu petic, které k těmto tématům obdržel; poukazuje na seminář o dopadu změny klimatu na sociální zabezpečení a nejzranitelnější skupiny, který byl uspořádán 22. března 2023, a také na prezentaci studie o odškodnění obětí katastrof způsobených změnou klimatu, jež se uskutečnila dne 18. července 2023;
27. upozorňuje na seminář uspořádaný Petičním výborem dne 25. ledna 2023 o transparentnosti tvorby cen a úhrad léčivých přípravků, na němž se diskutovalo o transparentnosti z pohledu pacientů a spotřebitelů, výrobců léčivých přípravků a akademického výzkumu; konstatuje, že příslušná diskuse se soustředila na náklady společností na výzkum a vývoj a na dostupné informace o cenách placených za léky, a zdůrazňuje význam transparentnosti v těchto otázkách;

28. zdůrazňuje, že je důležité naplňovat očekávání občanů EU ohledně ochrany životního prostředí, a naléhavě vyzývá Komisi spolu s členskými státy, aby zajistily řádné provádění unijních právních předpisů v oblasti životního prostředí, obzvláště v oblasti nezákonné těžby dřeva; poukazuje na petice týkající se otázek životního prostředí, které odrážejí rostoucí obavy veřejnosti ohledně důsledků změny klimatu a vyžadují důsledné prosazování stávajících právních předpisů EU v oblasti životního prostředí jak ze strany Komise, tak ze strany členských států; zdůrazňuje, že řešení očekávání občanů EU, pokud jde o ochranu životního prostředí, by mělo být považováno za stejně důležité jako zohledňování hospodářské reality každého členského státu; poukazuje na to, že nadměrná regulace má negativní dopad na rozvíjející se ekonomiky; proto trvá na tom, že každý členský stát by měl mít možnost rozhodovat o procesu transformace a že právní předpisy v oblasti životního prostředí by neměly bránit hospodářské konkurenceschopnosti;
29. uznává pozitivní dopady cesty ke zjištění potřebných údajů do Rumunska, jež se uskutečnila ve dnech 15. až 18. května 2023, na řízení a ochranu populace medvěda hnědého; s politováním však konstatuje, že stále dochází k přílišnému počtu smrtelných nehod způsobených hnědými medvědy v souvislosti s lidmi a hospodářskými zvířaty, což vyžaduje další monitorování a spolupráci s vnitrostátními orgány; zdůrazňuje, že prioritou by vždy měla být ochrana lidských životů a bezpečnost;
30. v návaznosti na uvedenou cestu ke zjištění potřebných údajů do Rumunska zdůrazňuje potřebu rovnováhy mezi ochranou volně žijících druhů a bezpečností občanů; zdůrazňuje, že každý členský stát by měl mít možnost přijímat opatření s cílem zabránit ohrožení životů a majetku svých občanů, a to včetně kontroly populace daného druhu;
31. zdůrazňuje závazek Petičního výboru chránit práva osob se zdravotním postižením; připomíná výroční seminář o právech osob se zdravotním postižením, jež Petiční výbor uspořádal dne 29. listopadu 2023; připomíná, že jeho první část se zaměřila na to, jak se osoby se zdravotním postižením vypořádaly s nedávnými krizemi (náklady na energie, válka, vysoká inflace atd.) a jak opatření EU pomohla tyto překážky překonat, zatímco druhá část se zabývala otázkou, jak evropské orgány navázaly inkluzivní komunikaci s občany se zdravotním postižením; v této souvislosti rovněž zdůrazňuje, že výbor přijal stanovisko ve formě dopisu k zavedení evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením dne 29. listopadu 2023; zdůrazňuje, že přístup osob se zdravotním postižením k dávkám sociálního zabezpečení je v kompetenci členských států a národních systémů pro koordinaci sociálního zabezpečení a že také spory by měly být řešeny místními justičními systémy a že by měly být respektovány jejich pravomoci tím, že v souladu se zásadou subsidiarity bude

namísto přímých zásahů Komise spíše uplatňována povinnost vyčerpat opravné prostředky; zdůrazňuje v této souvislosti, že je nezbytně nutné úplně a důsledně provést evropský akt o přístupnosti, a vyzývá členské státy, aby zabránily dalším prodlevám, které ohrožují práva osob se zdravotním postižením; připomíná, že akt o přístupnosti má za cíl zlepšit život nejméně 87 milionů osob se zdravotním postižením tím, že jim usnadní přístup mimo jiné k veřejné dopravě, bankovním službám, počítačovým a televizním zařízením, elektronickým knihám, internetovým obchodům;

32. zdůrazňuje, že Petiční výbor významně přispívá k ochraně práv osob se zdravotním postižením, jak dokládá vyřízení celé řady petic týkajících se tohoto citlivého tématu; uznává v této souvislosti úsilí útvarů Parlamentu a konstatuje, že je třeba nalézt nejen nejlepší technické, ale i nejpřístupnější řešení pro neslyšící občany, aby bylo možné s nimi komunikovat v jejich mateřském jazyce a v národních znakových jazycích; požaduje, aby byla v úzké spolupráci s Výborem pro ústavní záležitosti (AFCO) přijata změna jednacího řádu s cílem odstranit povinnou výlučně písemnou komunikaci s neslyšícími nebo nedoslýchavými občany, kteří používají znakový jazyk, a zavést možnost, že by tito občané mohli na žádost používat během řízení svůj znakový jazyk; v této souvislosti rovněž zdůrazňuje, že výbor přijal stanovisko ve formě dopisu k zavedení evropského průkazu osob se zdravotním postižením a evropské parkovací karty pro osoby se zdravotním postižením dne 29. listopadu 2023;
33. zdůrazňuje dále zvláštní ochrannou úlohu, kterou v EU Petiční výbor zastává v rámci Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením díky své způsobilosti k projednávání petic, a zdůrazňuje důležitou probíhající činnost výboru v souvislosti s peticemi, které se týkají problematiky zdravotního postižení; zatímco v roce 2023 počet petic v oblasti zdravotního postižení ve srovnání s rokem 2022 mírně poklesl, zdůrazňuje, že ve srovnání s rokem 2021 se jejich počet téměř zdvojnásobil; dále zdůrazňuje, že mezi hlavní výzvy, jimž čelí osoby se zdravotním postižením, patří i nadále diskriminace a přístup k veřejné dopravě a zaměstnání a zdůrazňuje zvláštní pozornost věnovanou výborem požadavku, aby Evropský statut osob se zdravotním postižením uznal práva osob s autismem; vítá přijetí stručného návrhu usnesení o harmonizaci práv osob s autismem, který zdůrazňuje potřebu zlepšit přístup k diagnostice, zdravotní péči, vzdělávání, zaměstnání, přístupnosti a poskytování přiměřeného ubytování, právní způsobilosti a celoživotní komunitní podpory, pokud jde o kulturu a sport; dále upozorňuje na specifickou úlohu Petičního výboru při ochraně práv dětí a jejich rodičů a bere na vědomí řadu petic obdržených v souvislosti s právy dětí, které vyžadují zvláštní pozornost a opatření; připomíná v této souvislosti ustanovení Listiny základních práv EU, a zejména článek 24 této listiny týkající se práv dítěte, podle kterého má každé dítě právo udržovat pravidelné osobní vztahy a přímý styk s oběma rodiči, ledaže by to bylo v rozporu s jeho zájmy; znovu upozorňuje na

nebezpečí související s tím, že rodinám s autistickými dětmi jsou nabízeny neprokázané a potenciálně škodlivé a nezákonné terapie a intervence, které mohou způsobit závažné fyzické zneužívání dětí;

34. připomíná, že jednu z povinností, jež jsou petičnímu výboru svěřeny jednacím řádem Parlamentu, představují vztahy s úřadem evropského veřejného ochránce práv; vítá konstruktivní spolupráci Parlamentu s evropskou veřejnou ochránkyní práv, s níž Petiční výbor sdílí cíle zajistit transparentnost, profesionalitu a integritu orgánů EU vůči evropským občanům, jakož i její zapojení do Evropské sítě veřejných ochránců práv; zdůrazňuje, že je nutné s úřadem evropského veřejného ochránce práv zintenzivnit spolupráci, aby se zajistila rychlá, nezávislá a transparentní reakce na stížnosti občanů na jakékoli správní nedostatky v orgánech a institucích EU;
35. zdůrazňuje klíčovou činnost Petičního výboru v souvislosti s ochranou práv pracovníků; zdůrazňuje, že na několik peticí, které byly v této souvislosti předloženy, navázala další opatření, jako byla rozprava o využívání smluv na dobu určitou nebo rozprava o petici o evropské občanské iniciativě „Kvalitní oblečení, důstojné mzdy“, která se zaměřila na znepokojivou situaci pracovníků v oděvním a obuvnickém průmyslu na celosvětové úrovni, nebo otázka k ústnímu zodpovězení s rozpravou o pracovních podmínkách učitelů v Evropské unii, jež se rovněž zakládala na petici obdržené na toto téma; opakuje, že je důležité zajistit spravedlivé pracovní podmínky a vyšší ochranu pracovníků v EU, a vyzývá členské státy a Komisi, aby efektivním způsobem řešily obavy vyjádřené v peticích týkajících se pracovních práv a odborů;
36. připomíná studii Evropského parlamentu o bezdomovectví v EU, již zadal Petiční výbor a která byla představena na jeho schůzi v listopadu 2023; konstatuje, že uvedená studie významně přispěla k práci na tomto naléhavém sociálním a hospodářském problému, jenž představuje jednu z nejzávažnějších forem sociálního vyloučení, a zdůraznila potřebu změny veřejné politiky se zaměřením na předcházení bezdomovectví na prvním místě, a to mimo jiné poskytováním bezpečného a cenově dostupného bydlení; připomíná, že nezákonný squatting nelze považovat za řešení bezdomovectví, protože právo na vlastnictví je zakotveno v článku 17 Listiny základních práv EU; zdůrazňuje, že členské státy by měly místo podpory nezákonného squattingu hledat skutečná řešení, protože bytová politika spadá do výlučné pravomoci členských států;
37. uznává význam, který mají pravidelné příspěvky evropské veřejné ochránkyně práv k činnosti Petičního výboru během celého roku; je pevně přesvědčen, že orgány, instituce a jiné subjekty Unie musí zajistit, aby kroky navazující na doporučení veřejné ochránkyně práv byly prováděny uceleně a účinně;
38. zdůrazňuje, že evropské občanské iniciativy představují důležitý

nástroj aktivního občanství a účasti veřejnosti; vítá diskuse na některých schůzích o neúspěšných evropských občanských iniciativách, které byly někdy následně přeformulovány do podoby petic, což dalo občanům příležitost prezentovat své myšlenky a vést konstruktivní debatu a také to přispělo k jejich zapojení do demokratických procesů EU; bere na vědomí vysoký počet nově předložených evropských občanských iniciativ registrovaných Komisí v roce 2023, což ukazuje, že občané příležitosti, které skýtají participativní nástroje, využívají k tomu, aby se vyslovili k procesům vytváření politik a právních předpisů; vyzývá Komisi, aby se lépe zapojila do spolupráce s občany a na úspěšné evropské občanské iniciativy odpovídajícím způsobem navázala; vítá významné úsilí, které bylo vynaloženo na uspořádání čtyř veřejných slyšení o úspěšných evropských občanských iniciativách ve spolupráci s dalšími výbory, což organizátorům umožnilo představit cíle iniciativ a navázat kontakt s poslanci Evropského parlamentu a zástupci Evropské komise; zdůrazňuje, že závazek Komise reagovat na platné evropské občanské iniciativy má zásadní význam pro udržení důvěry občanů v evropskou občanskou iniciativu coby nejvýznamnější nástroj participativní demokracie;

39. naléhavě vyzývá Komisi, aby náležitě zohledňovala přijatá parlamentní usnesení, jež se týkají evropských občanských iniciativ, a aby posílila svou spolupráci s občany, zejména tím, že zajistí vhodná a účinná opatření navazující na úspěšné evropské občanské iniciativy, čímž posílí demokratický proces a zajistí, aby byly názory občanů při tvorbě politik EU odpovídajícím způsobem zohledňovány;
40. zdůrazňuje, že internetový portál pro předkládání petic je zásadním nástrojem pro zajištění hladkého, účinného a transparentního předkládání petic; vítá v tomto ohledu zlepšení v oblasti ochrany údajů a bezpečnostních funkcí, díky nimž se stal portál pro občany uživatelsky vstřícnějším a bezpečnějším; zdůrazňuje, že je třeba pokračovat v úsilí o lepší přístupnost portálu, včetně jeho zpřístupnění uživatelům znakového jazyka a osobám se zdravotním postižením; konstatuje, že internetový portál pro předkládání petic je jednou z nejnavštěvovanějších internetových stránek Evropského parlamentu, a tudíž mnoha občanům EU slouží jako první místo kontaktu s Parlamentem;
41. připomíná evropský rozměr Petičního výboru, na který se mohou obracet občané ze všech 27 členských států v otázkách, které spadají do oblasti působnosti činnosti Unie; domnívá se, že je zvláštní odpovědností výboru tento evropský rozměr prosazovat a ukázat občanům přidanou hodnotu evropské jednoty a integrace a dále řešit záležitosti týkající se porušování práva EU, jakož i mezery a nedostatky v ustanoveních stávajících právních předpisů EU; domnívá se, že včasné předcházení peticím, které jsou jasně v pravomoci členských států, a případné vyčerpávající informace a pokyny týkající se alternativních postupů by mohly přispět ke konstruktivnějšímu přístupu a větší angažovanosti občanů; v této

souvislosti se domnívá, že by Evropský parlament měl zintenzivnit své úsilí, pokud jde o propagaci úlohy a činnosti Petičního výboru a zvýšit povědomí občanů EU o možnosti předložit Evropskému parlamentu petici; připomíná, že s ohledem na omezenou dobu vyhrazenou pro schůze výboru je většina petic projednávána písemným postupem; v této souvislosti připomíná, že všechny přípustné petice, včetně petic týkajících se oblasti mezinárodních záležitostí, by měly být projednávány nezbytně transparentním a nestranným způsobem; domnívá se, že petice vybrané pro projednání ve výboru by měly odrážet zeměpisnou a politickou rovnováhu předložených petic; dále se domnívá, že by zeměpisná rovnováha měla být zohledňována rovněž při organizaci cest výboru ke zjištění potřebných údajů, a to jak v rámci kalendářního roku, tak i volebního období;

42. vítá přijetí stručného návrhu usnesení o vytvoření Evropského hlavního města místního obchodu¹ na plenárním zasedání v lednu 2023; zdůrazňuje, že tento úspěch je pro Petiční výbor vynikajícím výsledkem, a konstatuje, že uvedený projekt byl úspěšně zařazen jako přípravná akce do rozpočtu na rok 2024 s celkovým rozpočtem 3 miliony EUR; připomíná, že projekt vytvoření Evropského hlavního města drobného maloobchodu Komise oficiálně představila v Barceloně v prosinci 2023;
43. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení a zprávu Petičního výboru Radě, Komisi, evropské veřejné ochránkyni práv, vládám a parlamentům členských států a jejich petičním výborům a veřejným ochráncům práv nebo obdobným příslušným orgánům.

---

¹ Úř. věst. C 214, 16.6.2023, s. 2.